

SUNUŞ

Zeitschrift für die Welt der Türken / Journal of World of Turks, sosyal bilimlerin farklı alanlarına ait 18 özgün makale ile 9. cildin 2. sayısını siz değerli okurları ve bilim dünyası ile paylaşmaktadır. Bu sayımızda eğitim, edebiyat, iletişim, sinema-televizyon, tarih, coğrafya, Türk dili alanlarına ait yazılar yer almaktadır. *Zeitschrift für die Welt der Türken / Journal of World of Turks*'ün bu sayısında yer alan çalışmaların içerikleri şöyledir:

Prof. Dr. Gıyasettin AYTAS, “*Yabancılar Türkçe Öğretiminde Tiyatronun Rolünü Ortaya Koyan İlk Eserlerden ‘Nasreddin Hocanın Mansıbı’ Adlı Tiyatro Eseri*” başlıklı çalışmasında, Nasreddin Mansıbı adlı tiyatro eserini tanıtmış, üzerinde değerlendirmelerde bulunmuştur. Değerlendirmeler sonucunda, bu eserin bir dil öğretim alıştırma kitabı olarak tasarlanmış olduğu tespit edilmiştir.

“*Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Yapısına Göre Cümle Türlerinin Matematikteki Kümeler ile İlişkilendirilmesi*” başlığını taşıyan makale Yrd. Doç. Dr. Filiz METE, Türkçe Öğretmeni İpek CEYLAN, Yüksek Lisans Öğrencisi Hilal KESKİN tarafından hazırlanmıştır. Çalışmada matematik konusu olan kümeler ile Türkçe cümle yapıları ilişkilendirilmiş, yabancı dil olarak Türkçe öğretimi etkinliklerine farklı bir bakış getirilmiştir. Ayrıca yazarlar, kümeleri kullanarak bir Nasreddin Hoca fıkrası örneğine yapısına göre cümlelerinin nasıl öğretilebileceğine ilişkin etkinlik de sunmuştur.

“*Türkçe Eğitimi Bölümlerine Kabul Koşullarının Avrupa Birliği'nin Önde Gelen Ülkelerindeki Ana Dili Öğretmeni Yetiştirme Programları ile Karşılaştırılması*” Dr. Celal Can ÇAKMAKCI tarafından kaleme alınmıştır. Çalışmada öncelikle Türkiye, Almanya, Fransa ve İngiltere'deki ana dili öğretmeni yetiştirme programlarının kabul şartları tespit edilmiş daha sonra Almanya, Fransa ve İngiltere'deki ana dili öğretmeni yetiştirme programlarının kabul şartları Türkiye'nin kabul şartları ile karşılaştırılmıştır.

Yrd. Doç. Dr. Beytullah BEKAR, “*Adolf Wahrmund ve P.J. Piquere Ait Transkripsiyon Metinleri ve İmla Özellikleri*” adını taşıyan çalışmasında 1869 yılında Almanca yazılmış olan iki transkripsiyon metni ve bu metinlerin imla özelliklerini tanıtmıştır. İncelemeye konu olan eserler, Adolf Wahrmund'un *Praktische Handbuch der osmanisch-türkischen Sprache* (Pratik Osmanlı Türkçesi El Kitabı) ve P.J. Piquere'nin *Grammatik der türkisch-osmanischen Umgangssprache: nebst einem Anhang von einer Auswahl verschiedener Gespräche, Sprichwörter und einer Wörtersammlung in alphabetischer Ordnung: mit genauer Verzeichnung der Aussprache* (Günlük Dilde Konuşulan Osmanlı Türkçesinin Grameri / Telaffuzu Tam

Gösteren Özlü Sözler, Konuşma Cümleleri ve Alfabetik Hazırlanmış Sözlük İlaveli) adlı eserleridir.

Deyimler, bir dilin anlatım yollarını, o dili konuşan toplumun geçmişini, yaşam biçimini, geleneklerini ve çeşitli özelliklerini belirten önemli ipuçları sağlar. Yrd. Doç. Dr. Muharrem ÖZDEN ve Yrd. Doç. Dr. Levent DOĞAN deyimlerin izlerini Yunanistan (Batı Trakya) Türk ağzlarında sürmüştür. “*Yunanistan (Batı Trakya) Türk Ağzlarında Kullanılan Deyimler*” başlığını taşıyan makaleye bir de sözlük eklenmiştir. Sözlükte yer alan deyimler, beş ayrı çalışmanın söz varlığı bölümleri taranarak oluşturulmuştur.

“*Cengiz Aytmatov’un Dişi Kurdun Rüyalari’nda İnsan ve Mekân Algısı*” başlıklı çalışma, Yrd. Doç. Dr. Adem POLAT tarafından kaleme alınmıştır. Yazar, Cengiz Aytmatov’un “*Dişi Kurdun Rüyalari*” romanındaki insan ve mekân algısını çağa mahsus edebî, sosyal ve politik şartlar noktasında değerlendirmiştir. Yazarının ifadesi ile “*Dişi Kurdun Rüyalari*, kendi zamanından kopmamış, kendi insan gerçeğinden ayrışmamış bir hakikati dile getirmesi bakımından; sadece modern insanın zamansal tarihsellik bakımından programlanıp, ontolojik yıkım ve körelme bölgeleri inşa etmesi değil; aynı zamanda çağın insani anlamda sistemler tarafından ontolojik güvenlik referanslarını kaybedişinin hikâyesidir.”

İran, tarihî süreçte Türkler için önemli coğrafyalardan biri olmuştur. Bu tarihi derinlik İran’da aynı zamanda bugünkü Türk varlığının göstergesi olarak kabul edilebilir. Yrd. Doç. Dr. Behruz BEKBBAYİ çalışmasında İran’ın güney vilayetlerinde yaşayan Türklerin yerleşim yerleri ve sayıları hakkında bilgiler sunmuştur. Nüfus sayısı ve yerleşim yerleri ile ilgili çizelge ve haritalarla çalışma desteklenmiştir. “*İran’ın Güney Vilayetlerinde Yaşayan Yerleşik Türklerin Nüfus Ve Yerleşim Yerleri*” başlıklı çalışmanın verileri coğrafya çalışmaları, ağız araştırmaları, sosyolengüistik çalışmalar için kaynak olacak niteliktedir.

Alevilik konusu Türkiye’de konu ile ilgili bilgisi olsun olmasın insanların en çok tartıştıkları konulardandır. Bu tartışmaların çok olması ve doğru zeminlerde tartışılmamasının en büyük sebebi de Alevilikle ilgili yanlış bilgilerdir. Yrd. Doç. Dr. Mustafa ÖNDER “*Alevilik Tartışmaları Üzerine*” adlı makalesinde tarihî gerçeklerden ve dokümanlardan hareketle Alevilik probleminin kökenini ortaya koymakta ve bu problemin nasıl çözüleceğine dair öneriler sunmaktadır.

“*Kuruçay Havzası Aşağı Çığırının (Malatya) Nüfus Özellikleri*” adlı makale Prof. Dr. Zeki BOYRAZ ve Yüksek Lisans Öğrencisi Emre BUDAK tarafından hazırlanmıştır. Kuruçay Havzası, Doğu Anadolu Bölgesi, Yukarı Fırat bölümü, İç Toros Depresyonları yöresi ve Malatya Havzası alt yöresinde yer almaktadır. Bu çalışmada kırsal karaktere sahip olan havzada,

nüfusun mekânsal dağılımında meydana gelen değişiklikler, sebepleriyle birlikte ortaya koyulmuştur.

Doğal anıtlar özel jeolojik koşullarda oluşmuş, doğa tarihimizin ve Jeolojik olayların bugünkü temsilcileridir. Karahasan Lav Tüneli, doğal anıt olması itibarıyla Coğrafi turizm potansiyeli yüksek olan bir jeomorfolojik mirastır. Arş. Gör. Kemal KIRANŞAN ve Doç. Dr. M. Taner ŞENGÜN bu jeomorfolojik mirası, “*Karahasan Lav Tüneli (Muş-Malazgirt)’nde Buz Oluşumları*” adlı çalışmalarında tanıtmaktadırlar.

İnsan varlığını bir coğrafya üzerinde sürdürmektedir. Coğrafya hem insanı etkilemekte hem de insandan etkilenmektedir. Bu karşılıklı etkileşim içinde nüfus hareketleri, nüfusun özelliği, nüfusun tarihsel gelişimi ve değişimi önemli bir yere sahiptir. Arş. Gör. Fethi Ahmet CANPOLAT ve Yrd. Doç. Dr. Selçuk HAYLİ “*Pınarbaşı İlçesinde (Kayseri) Nüfusun Gelişimi*” başlıklı çalışmalarını bu önemden hareketle kaleme almışlardır. Çalışmada, İç Anadolu bölgesinin Yukarı Kızılırmak bölümünün Uzunyayla yöresinde yer alan Pınarbaşı ilçesinin nüfusu tarihsel gelişimi ve değişimi yönünden incelenmiştir. İlçedeki nüfusun tarihi gelişiminin 5 aşamalı bir seyir izlediği tespit edilmiştir.

“*Reflections of Soma Mine Accident on Zonguldak Mine Employees in the Context of Work Accidents Occurred in the Media*” başlığını taşıyan İngilizce makale, Prof. Dr. Mustafa YAĞBASAN ve Oğuzhan BAYGELDİ tarafından hazırlanmıştır. Çalışmada maden kazaları özelinde, basın takındığı ideolojik tutum Soma maden faciası örnek olayı üzerinden incelenmiş ve bu olayın Türkiye’nin en önemli maden işletmesinin bulunduğu Zonguldak kömür madeni işçileri üzerindeki yansımaları ortaya koyulmuştur.

Bir topluma ait özellikler deyimlerinden, kilimlerinden, türkülerinden çıkarılabilmektedir. Bu kültürel öğelerle birlikte tarihin belli bir döneminden sonra kültürel yansıtma aracı olarak ortaya çıkan sinema da toplum için önemli bir aynadır. Özellikle Türk sineması gerek senaryoları ve gerekse mekanları, kostümleri, vs. ile dönemlerin özelliklerini yansıtmaktadır. Yrd. Doç. Dr. Ozan ÖZPAY, “*Bir Toplumsal Dönüşüm Unsuru Olarak Ulaşım Araçlarının Türk Sinemasındaki Yansımaları*” başlıklı makalesinde otomobil ve tren ekseninde ulaşım araçlarına yönelik bir inceleme yapmıştır. Çalışmanın sonucunda ulaşım araçlarının ülkenin politik, sosyal ve ekonomik yaklaşımlarına uygun şekilde, toplumsal bir dönüşüm unsuru olarak, sosyolojik bir veri tabanı olan Türk sinemasına da değişik boyutlarda yansıdığı görülmüştür.

“*Arno Gelger’in ‘Der Alte König in seinem Exil’ Romanında Yazınsal Alıntılarının Yorumlanması*” başlıklı çalışma ise Yrd. Doç. Dr. Şenay KAYĞIN’ın kaleminden okurlarına ulaşmıştır. Bu çalışmada metinlerarasılık

ve uygulaması, Arno Geiger'in "Der alte König in seinem Exil" romanındaki yazınsal alıntılar ele alınarak yorumlanmaya çalışılmıştır. Ayrıca yazar, bu çalışmasında, henüz Türkçeye yeni çevrilmiş olan Arno Geiger'in bu romanını okurlarına tanıtmayı da amaç edinmiştir.

Yrd. Doç. Dr. Zennube ŞAHİN YILMAZ ise çalışmasında Robert Mueller'in "The Island Girl" adlı eserini incelemiştir. İnceleme sömürge, ayrımcılık, cinsellik ekseninde yapılmıştır. Almanca olarak kaleme alınan makalenin başlığı "Kolonialistische Konzepte in der Novelle 'Das Inselmädchen' von Robert Müller" dir.

Öğr. Gör. Dr. Aylin SEYMEN'in Almanca olarak kaleme aldığı çalışması "Die Übersetzung von literarischen Texten und ihre Subtilitäten" başlığını taşımaktadır. Çalışmada yazar Günter Grass'ın "Kedi ve Fare" kitabında geçen deyimler ve kalıplaşmış ifadeler, Oğuz Tarihmen tarafından yapılmış olan Türkçe çevirisi ile karşılaştırılmış ve çeviri hataları tespit edilen deyim ve kalıp ifadeler için de çeviri önerileri sunulmuştur.

Arş. Gör. Hatice GENÇ, "Gunther Weisenborn'un 'İki Erkek' Adlı Hikâyesinin Metin Tipleri Açısından İncelenmesi" adını taşıyan makalesinde Günther Weisenborn'un "İki Erkek" adlı hikâyesini incelemiştir. İnceleme metin türü ekseninde yapılmıştır. Sonuçta, öyküleyici anlatımın hâkim olduğu ve metnin barındırdığı söylemler ve yazarın niyeti doğrultusunda anlatısal, betimsel, açıklayıcı ve kanıtlayıcı metin olma özelliğine sahip olduğu görülmüştür.

Dr. Emir Cenk AYDIN, "Halk Oyunları Temsilinde Kültürel Mekân İşlevi" başlıklı makalesinde halk oyunları temsilinde kültürel mekân işlevi ve bu mekânlardaki değişimler; kültür, mekân ve insan açısından ele alınmaktadır. Bu kapsamda çalışmada ilk olarak açık-kapalı, doğal-kültürel vs. mekânların neler olduğu ve halk danslarının bu mekânlarda nasıl yaşatıldığı üzerinde durulmuştur. Daha sonra Türkiye'den kültürel mekân örnekleri ve halk oyunlarının bu mekânlardaki işlevleri anlatılmıştır.

Zeitschrift für die Welt der Türken / Journal of World of Turks onuncu yılına adım atmaya yaklaştığı bugünler için başta yazarlarına hakemlerine, okurlarına teşekkürü bir borç bilir. Bir sonraki sayımız 15 Aralık 2017 tarihinde, yayımlanacaktır. Yılım son sayısında siz değerli okurlarımız, bilim ve Türk dünyası ile buluşmak dileğiyle...

Prof. Dr. Necati DEMİR
Editor in Chief